

LEES JE MOBIEL

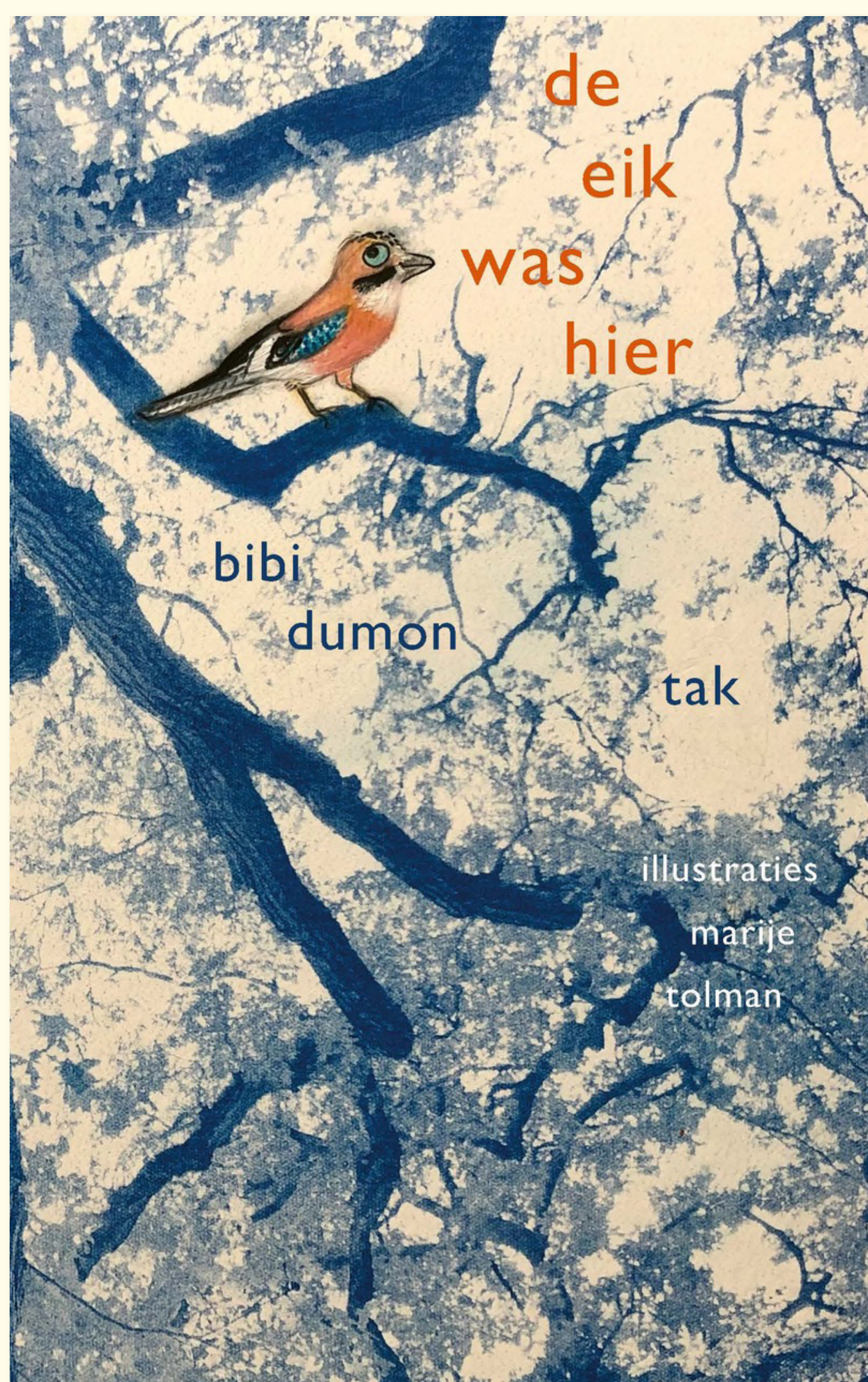
Alsjeblieft!
Een gratis
fragment uit de
verhalenbundel
DraaiSTUK!

Bibi Dumon Tak

De eik was hier

QUERIDO

Synopsis

In de middenberm van de A58 bij Ulvenhout staat een zomereik. Hij staat er al 180 jaar en is misschien wel de bekendste boom van Nederland. Maar met de aanleg van de A58 veranderde alles. Nu razen er dagelijks duizenden auto's langs hem heen. En het worden er steeds meer. Daarom moet de eik wijken voor extra asfalt. Wat dat betekent vertelt de eik aan zijn beste vriend de gaai die hem dagelijks bezoekt.

De eik was hier is geïllustreerd door Marije Tolman.

Wat je moet weten

is dat de boom waarover dit boek gaat echt leeft. Het is een zomereik en hij is al bijna tweehonderd jaar oud. Het is een beroemde boom omdat hij op een plek staat die je niet voor mogelijk houdt. Precies in de middenberm van een snelweg.

Ooit stond hij in een bos met andere bomen. Maar terwijl de wereld om hem heen veranderde – sneller werd, rijker, voller, haastiger – werd het bos waar hij stond stukje bij beetje gekapt. Tot er aan twee kanten een asfaltweg naast hem lag. Sindsdien staat hij daar alleen.

En terwijl het verkeer dag en nacht langs hem heen raast, vraagt de eik zich af: waarom heeft beweging eigenlijk voorrang op stilstand? Waarom moest mijn bos plaatsmaken voor haast? Waarom?

Gelukkig staat de eik er niet helemaal alleen voor. Af en toe krijgt hij bezoek van een gaai die op een van zijn takken komt zitten. Aan die gaai vertelt de eik zijn levensverhaal. We laten hem vanaf hier dus zelf aan het woord, en wij mensen trekken ons voor even terug.

Dus, eik, het woord is aan jou.

*

De eik en de gaai

Weet je wat ik vanochtend iemand hoorde zeggen? Het was niet voor mij bedoeld hoor, dat zou wat zijn. Er praat nooit iemand tegen mij. Behalve één dan, een vogel, die wel eens op een van mijn takken komt zitten. Maar verder sta ik hier moederziel alleen in de middenberm van een drukke snelweg.

Ik hoorde dus iemand zeggen dat het weer hollen of stilstaan was vandaag. Het was een man. Hij zat alleen in zijn auto en

hij hield een apparaatje tegen zijn oor.
De zon scheen en het raampje stond open.
Zo vang ik op mooie dagen hele gesprekken op.

Het staat hier vaak stil op de weg omdat er veel verkeer is. Zo veel, dat niemand meer voor- of achteruit kan. Je wilt niet weten hoe lang die rijen met auto's soms zijn. Af en toe rijden ze een stukje, dan stoppen ze weer. Dat noemen de mensen hollen of stilstaan. Wat hollen is weet ik niet, maar van stilstaan weet ik alles. Daarin ben ik kampioen.

Ik sta al bijna tweehonderd jaar op dezelfde plek vlak bij de grens tussen Nederland en België. Vroeger stonden er bomen om me heen. Bomen waarmee ik ben opgegroeid, maar door de jaren heen zijn die allemaal gekapt, tot ik als laatste overbleef.

Links en rechts razen nu de auto's voorbij, en twee keer per dag staat er een file. 's Ochtends en 's middags. Dan staat

al dat blik net als ik zo'n beetje wortel te schieten. En die mensen in hun auto's maar klagen. Ze klagen tegen iemand die naast hen zit, of ze klagen in een apparaatje. En weet je wat ik dan denk? Ik denk: hallo mensen, wat is er mis met een beetje stilstaan? Je knalt nergens tegenop en je maakt geen brokken. Bovendien heb je tijd om na te denken, tijd om om je heen te kijken. En je hebt tijd om rustig oud te worden.

‘Hé, eikel.’

‘Hoi gaai, wat kom je doen?’

‘Luisteren naar wat je allemaal weer in je eentje staat te verkondigen.’

‘Is stilstaan erg, vroeg ik me af.’

‘Best wel.’

‘Leg uit.’

‘Als je stilstaat kom je niet ver.’

‘Dus jij vindt dat ik als boom niet ver kom.’

‘Nou ja, het is maar hoe je het bekijkt.’

‘Hoe moet ik het bekijken, dan?’

‘Nou, om te beginnen kun jij geen metertje opschuiven met je stam, je staat vast, snap je, en dan kom je niet vooruit. Je bent een soort levend standbeeld.’

‘Goed, dat weten we dan ook weer. Is er nóg een manier om het te bekijken?’

‘Je groeit wel omhoog, dus met je kruin kun je best een eindje de lucht in komen. Niet ver, maar een paar meters moet lukken.’

‘Oké, verder nog iets?’

‘Even denken.’

‘Ik wacht wel, tijd genoeg.’

‘Nou, je kunt er behoorlijk oud mee worden. Je komt dan wel niet ver van de plek waar je staat, maar wel heel ver in de tijd, verder dan zo ongeveer alles wat leeft. Dus als je het op die laatste manier bekijkt, kun je zeggen dat je als boom wél heel ver komt.’

‘Ik ben al bijna tweehonderd jaar.’

‘Dat bedoel ik, eikel, en je kunt er zo nog

tweehonderd jaar aan vastknopen als je wilt.’

‘Zou je met me willen ruilen, gaai?’

‘Tuurlijk niet, ik moet toch kunnen vliegen, schreeuwen, hippen?’

‘Dus je wordt liever tien jaar oud dan vierhonderd jaar?’

‘Zeker weten! Liever tien jaar gevlogen, dan vierhonderd jaar stilgestaan. Ik ga weer een rondje doen bij de burens, doe!’

‘Dag gaai, en doe de groeten aan de Belgen.’

Dat was dus die vogel waar ik het over had. Hij is wel een beetje brutaal, en wat weet hij nou van het leven, maar hij zorgt goed voor me. Hij verspreidt in de herfst mijn eikels hier in de omgeving. Hij neemt ze in zijn snavel en stopt ze een stuk verderop in de grond voor zijn wintervoorraad. Op die manier leef ik voort. Want uit de eikels die hij niet terugvindt, groeien mijn zaailingen, mijn kinderen zal ik maar

zeggen. En als de gaai er niet was vielen mijn eikels op het asfalt.

Over vallen gesproken, daar wil ik het ook even over hebben. Van hollen weet ik niks, van stilstaan alles, maar dan heb je dus ook nog vallen. Vallen, dat is mijn grootste angst. Vallen doe je maar één keer, want opstaan is er daarna niet meer bij. Niet voor bomen tenminste.

Ik ben gezond hoor, daar niet van. Ik sta met mijn bijna tweehonderd jaar in de bloei van mijn leven, maar het bos dat ooit om me heen stond was ook gezond. En toch is het gekapt. Ik vertrouw er maar op dat mijn www me waarschuwt als er iets te gebeuren staat. Het www, dat is mijn wortelwijdeweb, mijn ondergrondse krant.

Alle wortels van over de hele wereld zijn via schimmeldraden zo'n beetje met elkaar verbonden en daardoor weet mijn wortelstelsel alles. Het www stuurt alle informatie die ik nodig heb naar me toe. Ze zijn dag en nacht bereikbaar.

Ik noem dat www ook wel mijn wortel-
koor. Omdat ze de informatie als het ware
de grond uit zingen. Van beneden naar
boven galmt het tot diep onder mijn bast.
Zo weet ik zelfs wat er over de grens op de
Kalmthoutse heide speelt, of ergens in de
Duitse Eifel. Mijn wortelkoor weet alles.

Het wortelkoor

Wij zijn het wortelwijdeweb
we weten alles, meten alles
we stellen de juiste vragen
we luisteren
we huiveren
we raden
we razen.

Wij alwetend wortelkoor zijn
nooit offline gaan
altijd door.

Wij zijn wereldwijdverbonden
via een ondergronds systeem en
wat een boom moet weten
wordt door ons

razendsnel
per schimmeldraad verzonden.

Neem die eik in de middenberm
helemaal alleen
asfalt om hem heen
locatie A58
hectometerpaal 57,4.
Die weg van Vlissingen tot hier
en dan verder via
Tilburg
Eindhoven
stop.

Honderdduizend auto's per dag
een vierbaansweg plus
een strook voor pech
want de auto's moeten door.

Wij, wortelkoor
waken over alle bomen
maar vooral dus over die ene
de eik in de berm want
die heeft al genoeg gezien

hem mag niets meer,
wij herhalen,
niets meer
overkomen. •

Vond je dit fragment leuk?
Lees dan het hele boek
en leen het als e-book bij
de bieb!

Wil je liever een ander
fragment proberen? Lees
de andere fragmenten via
jeugdbibliotheek.nl/stuk

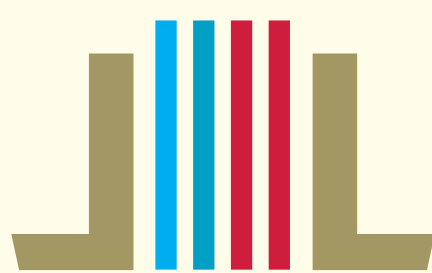

Colofon

©2022 De Leescoalitie, Bibi Dumon Tak en Querido

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

www.leesstuk.nl

De Leescoalitie